

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Išlaidos

Išlaidos

Lietuva

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie Lietuvos teismo proceso išlaidas.

[Šeimos teisė. Santuokos nutraukimas](#)

[Šeimos teisė. Vaikų globa](#)

[Šeimos teisė. Išlaikymas](#)

[Komerčinė teisė. Sutartys](#)

[Komerčinė teisė. Atsakomybė](#)

[Teisininkų įkainių reglamentavimas](#)

1. Solistoriai

Lietuvoje nėra tokios profesijos.

2. Advokatai

Lietuvoje advokatų įkainiai neregamentuojami. Jų dydis priklauso nuo bylos sudėtingumo ir susijusių išteklių. Tačiau įkainiai negali viršyti **teisingumo ministro** ir **Lietuvos advokatų tarybos pirmininko** rekomendacijose nustatytos maksimalios sumos.

3. Baristeriai

Lietuvoje nėra tokios profesijos.

4. Antstoliai

Antstolis imasi veiksmų, tik jei skolininkas nevykdo teismo sprendimo ir reikia pateikti teisiškai vykdytinus dokumentus. Vykdyto išlaidų dydį, jų mokėjimą ir atleidimą nuo jų reglamentuoja **Sprendimų vykdymo** instrukcija. Visas vykdyto išlaidas turi apmokėti išieškotojas. Teismo sprendimo vykdymo metu arba jį įvykdžius antstolis susigrąžina mokesčius iš skolininko.

Mokesčio dydis priklauso nuo reikalingų vykdyto veiksmų rūšių ir nuo to, kiek vykdyto veiksmų atlikta. Kai kurios vykdyto išlaidos yra fiksuotos – kai kurių paslaugų kaina yra 60 Lt / val., o kai kurie įkainiai apskaičiuojami kaip išieškomo turto vertės procentinė dalis.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios išlaidos civilinėse bylose

Nustatytosios šalių išlaidos civilinėse bylose

Bylinėjimosi išlaidas **civiliniame procese** sudaro žyminis mokestis ir kitos išlaidos: atstovavimo, teismo dokumentų įteikimo išlaidos, ekspertams ir (arba) liudytojams išmokėtos sumos, vykdyto išlaidos ir kt. Kai kuriais atvejais žyminis mokestis nustatytas Civilinio proceso kodekse ir yra fiksuotas. Bylinėjimosi išlaidos apibrėžtos **Civilinio proceso kodekso VIII** skyriuje.

Civilinio proceso etapas, kai šalys privalo padengti nustatytąsias išlaidas

Žyminis mokestis paprastai sumokamas prieš pateikiant ieškinį teismui.

Nustatytosios išlaidos baudžiamosiose bylose

Nustatytosios šalių išlaidos baudžiamosiose bylose

Baudžiamosiose bylose šalims nėra nustatytųjų išlaidų.

Nustatytosios išlaidos konstitucinės justicijos bylose

Nustatytosios šalių išlaidos konstitucinės justicijos bylose

Konstitucinės justicijos bylos nemokamos, tačiau plačioji visuomenė negali kreiptis į Konstitucinį Teismą.

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Įstatyme tokios tiesioginės pareigos nenustatyta.

Išlaidos, kurias turi padengti laimėjusi šalis

Bylinėjimosi išlaidos civilinėje byloje apibrėžiamos Civilinio proceso kodekso VIII skyriuje.

Išlaidų šaltiniai

Kur rasti informacijos apie išlaidų šaltinius Lietuvoje?

Daugiau informacijos pateikiama pridėtoje [Lietuvos išlaidų skaidrumo tyrimo ataskaitoje](#) (950 Kb) [en](#).

Kokiomis kalbomis galiu gauti informaciją apie išlaidų šaltinius Lietuvoje?

Informacija prieinama anglų kalba.

Kur rasti informacijos apie tarpininkavimą?

Daugiau informacijos galima rasti interneto svetainėje [Teisminės mediacijos procedūra](#).

Teisinė pagalba

Teisinės pagalbos teikimo sąlygos

Pagal Lietuvos teisės aktus yra dvi valstybės garantuojamos teisinės pagalbos rūšys:

Pirminė teisinė pagalba apima teisinės pagalbos teikimą Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo nustatyta tvarka, teisines konsultacijas ir valstybės bei savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų, išskyrus procesinius dokumentus, rengimą. Teisinė pagalba taip pat apima patarimus dėl ginčo išsprendimo ne teismo tvarka, veiksmus dėl taikaus ginčo išsprendimo ir taikos sutarties parengimą.

Antrinė teisinė pagalba apima dokumentų rengimą, gynybą ir atstovavimą teisme, įskaitant vykdyto procesą, atstovavimą išankstinio ginčo sprendimo ne teisme atveju, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas. Be to, ši teisinė pagalba apima bylinėjimosi išlaidų bylose, išnagrinėtose civilinio proceso tvarka, su bylos nagrinėjimu administracinio proceso tvarka susijusių išlaidų ir su baudžiamosiose bylose pareikšto civilinio ieškinio nagrinėjimu susijusių išlaidų atlyginimą.

Pirminę teisinę pagalbą turi teisę gauti visi Lietuvos Respublikos piliečiai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, taip pat kiti Lietuvoje arba kitose ES valstybėse narėse teisėtai gyvenantys fiziniai asmenys ir kiti Lietuvos pasirašytose tarptautinėse sutartyse nurodyti asmenys, **neatsižvelgiant į jų pajamas**.

Visi Lietuvos Respublikos piliečiai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, taip pat kiti Lietuvoje bei kitose valstybėse narėse teisėtai gyvenantys fiziniai asmenys gali prašyti antrinės teisinės pagalbos. Antrinę teisinę pagalbą asmenys gauna tik tuomet, jei jų **turtas ir metinės pajamos neviršija vyriausybės nustatytų turto ir pajamų lygio** teisei pagalbai gauti pagal Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymą.

Taigi vertinant asmens turtingumą taikoma bendra turto ir pajamų lygio sistema (maksimali suma, už kurią mažesnes pajamas gaunantis prašytojas laikomas nepasiturinčiu).

Teisė gauti teisinę pagalbą

Vyriausybė yra nustačiusi **du** taikytinus **turto ir pajamų lygius**. Prašytojų turtas ir pajamos neturi viršyti pirmojo arba antrojo įstatyme nustatyto lygio. Be to, prašytojų metinės grynosios pajamos (per paskutinius dvylika mėnesių) neturi viršyti Lietuvos įstatymuose nustatyto pirmojo arba antrojo pajamų lygio. Nepriteklūs nėra vienintelis kriterijus, kuriuo remiantis nustatoma asmens galimybė gauti antrinę teisinę pagalbą.

Teisę gauti **pirmojo lygio teisinę pagalbą** asmuo turi, jei jo metinės pajamos neviršija 8 000 LTL (2 318,8 EUR), pridėdant 3 000 LTL (869,6 EUR) kiekvienam jo išlaikytiniui. Teisę gauti **antrojo lygio teisinę pagalbą** asmuo turi, jei jo metinės pajamos neviršija 12 000 LTL (3 478,2 EUR), pridėdant 4 400 LTL (1 275,3 EUR) kiekvienam jo išlaikytiniui. Nustatant nepriteklių į asmens pareigas jo išlaikytiniams neatsižvelgiama.

Atsižvelgiant į asmens turtą ir pajamas, valstybė garantuoja ir apmoka antrinės teisinės pagalbos išlaidų:

100 procentų – jeigu nustatomas pirmasis asmens turto ir pajamų lygis;

50 procentų – jeigu nustatomas antrasis asmens turto ir pajamų lygis.

Įstatymo 12 straipsnyje nurodytiems asmenims valstybė privalo garantuoti ir apmokėti 100 procentų antrinės teisinės pagalbos išlaidų (žr. toliau). Išlaidos apmokamos, neatsižvelgiant į asmens turtą ir pajamas, išskyrus asmenis (nurodytus įstatymo 12 straipsnio 6 punkte), kurie gali laisvai disponuoti savo turto ir pajamomis. Jos priskiriamos antrajam turto ir pajamų lygiui. Tokiu atveju valstybė garantuoja ir apmoka 50 procentų antrinės teisinės pagalbos išlaidų.

Kai kurių asmenų grupėms antrinės teisinės pagalbos išlaidos apmokamos, nepaisant vyriausybės nustatyto **turto ir pajamų lygio** (pagal Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 12 straipsnį):

asmenys, kurie turi teisę gauti teisinę pagalbą nagrinėjant baudžiamąsias bylas (pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 51 straipsnį) ir kitais įstatymų nustatytais atvejais, kai gynėjo dalyvavimas yra privalomas;

nukentėjusieji dėl nusikaltimų atsiradusios žalos atlyginimo bylose, įskaitant atvejus, kai žalos atlyginimo klausimas yra sprendžiamas baudžiamojoje byloje; asmenys, gaunantys socialinę pašalpą pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturinčioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymą;

asmenys, išlaikomi stacionariose socialinės globos įstaigose;

asmenys, kuriems nustatytas sunkus neįgalumas arba kurie yra pripažinti nedarbingais, arba sulaukę senatvės pensijos amžiaus, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, taip pat šių asmenų globėjai (rūpintojai), kai valstybės garantuojama teisinė pagalba reikalinga globotinio (rūpintinio) teisėms bei interesams atstovauti ir ginti;

asmenys, pateikę įrodymus, kad dėl objektyvių priežasčių negali disponuoti savo turto ir lėšomis ir dėl to jų turtas ir metinės pajamos, kuriais jie gali laisvai disponuoti, neviršija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų turto ir pajamų lygių teisei pagalbai gauti pagal šį įstatymą;

asmenys, sergantys sunkiomis psichikos ligomis, kai sprendžiami jų priverstinio hospitalizavimo ir gydymo klausimai pagal Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatymą, ir jų globėjai (rūpintojai), kai valstybės garantuojama teisinė pagalba reikalinga globotinio (rūpintinio) teisėms ir interesams atstovauti;

skolininkai vykdymo procese, kai išieškama iš paskutinio gyvenamojo būsto, kuriame jie gyvena;

nepilnamečių vaikų, kai sprendžiamas jų iškeldinimo klausimas, tėvai ar kiti atstovai pagal įstatymą;

nepilnamečiai vaikai, kai įstatymų nustatytais atvejais savarankiškai kreipiasi į teismą dėl savo teisių ar įstatymų saugomų interesų gynimo, išskyrus įstatymų nustatyta tvarka sudariusius santuoką ar teismo pripažintus visiškai veiksniais (emancipuotais);

asmenys, kuriuos prašoma pripažinti neveiksniais, bylose dėl fizinio asmens pripažinimo neveiksniu;

asmenys bylose dėl gimimo registravimo;

kiti asmenys Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais.

Ekspertų užmokestis

Ekspertams už jų atitraukimą nuo tiesioginio darbo ar įprasto užsiėmimo teismas apmoka už kiekvieną dėl teismo iškvietimo sugaištą dieną. Jiems sumokama už atitinkamos ekspertizės atlikimą ir atlyginamos visos jų turėtos išlaidos, susijusios su atvykimu į teismą, kelione ir gyvenamosios vietos patalpų nuoma, taip pat jiems išmokami dienpinigiai. Šalis, pateikusi prašymą iškviesti ekspertą, turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio **užstatą**. Jei prašymus iškviesti ekspertą (-us) pateikia abi šalys, jos sumoka užstatą lygiomis dalimis. Užstatas sumokamas į teismo specialiąją sąskaitą.

Jei Lietuvos Respublikos **civiliniame kodekse** ar kituose įstatymuose nustatytais atvejais **teismas iškviečia liudytojus ir ekspertus savo iniciatyva, jų išlaidos apmokamos iš valstybės biudžeto**. Tai gali būti susiję su prašymu atlikti ekspertizę arba apžiūrėti įvykio vietą.

Nustatant užstato dydį, turi būti atsižvelgta į patirtinų išlaidų sumą. Teismas sumoka ekspertams, jiems atlikus savo pareigas. Teismas taip pat privalo apmokėti ekspertizę atlikusios įstaigos pateiktą sąskaitą už ekspertizę. Šios sumos išmokamos iš specialiosios teismo sąskaitos, atidarytos banke pagal teismo buvimo vietą. Ekspertams ir ekspertizės įstaigoms išmokėtos sumos, kai užstatas nebuvo paimtas, priteisiamos į teismo specialiąją sąskaitą **iš šales, kurios nenaudai priimtas sprendimas, arba iš šalių proporcingai patenkintų ir atmestų reikalavimų dydžiu**. Teisingumo ministerija nustato maksimalius šių išlaidų dydžius.

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis

Vertėjams už jų atitraukimą nuo tiesioginio darbo ar įprasto užsiėmimo teismas apmoka už kiekvieną dėl teismo iškvietimo sugaištą dieną. Vertėjams turi būti sumokėta už vertimą ir atlyginamos visos jų turėtos išlaidos, susijusios su atvykimu į teismą, kelione ir gyvenamosios vietos patalpų nuoma, taip pat jiems išmokami dienpinigiai. Šalis, kurios teismui pateiktas dokumentas turi būti išverstas į užsienio kalbą, iš anksto sumoka teismo nustatyto dydžio užstatą. Teismas sumoka vertėjams iš tam skirtų valstybės biudžeto lėšų, išskyrus vertėjams išmokėtas sumas už šalių pateiktų procesinių dokumentų vertimą į užsienio kalbą. Teismo posėdyje suteiktų vertimo žodžiu ir (arba) raštu paslaugų išlaidos turi būti **apmokamos iš valstybės biudžeto**. Teisingumo ministerija yra nustačiusi maksimalią šių išlaidų sumą.

Susiję priedai

[Lietuvos išlaidų skaidrumo tyrimo ataskaita](#) (950 Kb)

Paskutinis naujinimas: 07/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.